

~~KGL. BIBL. KBH.
DANSKE AFD.
PIECESAMLING~~ 31. 3.

SAMORDNING AV
*
DE NORDISKE LANDS STATISTIKK
vedrørende
DEN SOCIALE LOVGIVNING

Rapport
fra
den av de nordiske sosialministerier
nedsatte ekspertkomité

2. DEL

Omfanget av de sosiale tiltak.

I Havn, Bygholm, Passenich.

Oslo juli 1951.

SAMORDNING AV
DE NORDISKE LANDS STATISTIKK
vedrørende
DEN SOSIALE LOVGIVNING

Rapport
fra
den av de nordiske sosialministerier
nedsatte ekspertkomite

2. DEL

Omfanget av de sosiale tiltak.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Oslo juli 1951.

1961.9.682

INNHALDSFORTEGNELSE

Henv. til ut-
giftsgruppe i
I. del ("Soci-
ale utgifter").

	Side.	
Innledning	1	
Statistikken over omfanget av de sociale til- tak i Danmark, Finland, Norge og Sverige	4	
<u>SEKSJON I</u>		
Tabell 1. Sykeforsikring	6	I.1
"- 2. Helsevesenet	9	I.2+4
"- 2a. Visse helsemessige tiltak	13	I.4, V.7
"- 3. Særforsorg for visse grupper	16	I.3, IV.3
<u>SEKSJON II</u>		
Tabell 4. Ulykkesforsikring	17	II.1
<u>SEKSJON III</u>		
Tabell 5. Arbeidsledighetsforsikring	18	III.1
<u>SEKSJON IV</u>		
Tabell 6. Aldersforsikring	20	IV.1
"- 7. Invalideforsikring	22	IV.2
"- 8. Enkepensjon	24	IV.4
"- 9. Alderdomsnjem og pensjonisthjem .	25	IV.5+6
<u>SEKSJON V</u>		
Tabell 10. Offentlige bidrag til mødre og barn	26	V.1+3+4
"- 10a. Lettelser i forsørgelsesbyrden ved alminnelig barnebidrag og barnefradrag	28	
"- 11. Offentlig undersøttede barne- krybber, barnehaver m.v.	29	V.2
"- 12. Feriekolonier med offentlig til- skudd, frie feriereiser og frie skolemåltider	30	V.6
"- 13. Det offentlige barne- og ung- domsvern	31	V.5
"- 14. Husmorvikarer	33	V.8
"- 15. Frie husmorreiser	33	V.8
"- 16. Bosettingslån	33	V.9
"- 17. Husleietilskudd til barnerike familier	33	V.10

Innledning.

På det nordiske sosialministermöte i København i september 1945 ble vedtatt følgende henstilling til de deltagende lands regjeringer:

"Den nordiske sosialpolitiske konferanse i København i dagene fra 10. - 12. september 1945 anser det for ønskelig at der treffes tiltak for å oppnå en større ensartethet mellom de nordiske land med hensyn til oppgjørelsene av utgifter til sosialforsikring og sosial forsorg samt med hensyn til den løpende lønnsstatistikk.

En er derfor enig om å søke nedsatt ekspertkomiteer, som skal ha til oppgave, i det omfang det måtte være mulig, å fremkomme med forslag om koordinering av henholdsvis oppgjørelsene vedrørende de sosiale utgifter og lønnsstatistikken.

Til hver av disse komiteer vil der fra de enkelte land bli å utpeke 2 representanter."

Komiteen for statistikken over sosiale utgifter har under arbeidet med nærværende rapport hatt slik sammensetning:

Danmark:

Statsvidenskabelig konsulent i Arbeids- og Socialministeriet Henning Friis og kontorsjef i Det statistiske Departement Henry Stjernqvist.

Finland:

Kanslichefen i Socialministeriet, regjeringsråd Niilo A. Mannio med kansliråd i Socialministeriet Gunnar Modeen som stedfortreder.

Norge:

Direktør for Rikstrygdeverket Finn Alexander, og byråsjef i Statistisk Sentralbyrå Andreas Mitsen.

Sverige:

Statssekretærer i Socialdepartementet Per Eckerberg, og første aktuarie i Kungl. Socialstyrelsen Gustaf Holmstedt.

Som komiteens sekretær i dette arbeid har sekretær i Det statistiske Departement Sören Rishøj Pedersen fungert inntil februar 1951. Deretter har sekretær i Rikstrygdeverket Gunnar Munthe-Kaas vært komiteens sekretær.

På det nordiske sosialpolitiske møte i Oslo i august 1949 la komiteen fram utkast til sin rapport (1.del) om utgiftene til sosiale formål i de nordiske land, og fikk i oppdrag å fortsette arbeidet med en statistisk rapport om omfanget av de sosiale tiltak m.v.¹⁾

Som et resultat av komiteens fortsatte arbeid fremkommer herved rapporten om omfanget av de sosiale tiltak. I denne rapport har en hva rekkefølgen av tabellene angår, fulgt disponeringen i 1. del og tabellene er seksjonsvis inndelt som hovedutgiftsgruppene i nevnte rapport. I innholdsfortegnelsen finner en henvisning til korresponderende utgiftsgruppe i 1. del.

På grunn av forskjellighetene i lovgivningen på området og i administrasjonen av de sosiale tiltak, er det vanskelig - for visse tiltaks vedkommende umulig - å stille opp alle de tabeller som kunne ha interesse i en rapport som denne. Komiteen har nøye vurdert de forskjellige områder innen det hele kompleks, og har innskrenket rapporten til å omfatte de tallmessige opplysninger som i alle fall noenlunde lar seg sammenlikne fra land til land. For de fleste av tabellenes vedkommende har det av hensyn til sammenlikningen og vurderingen vist seg nødvendig med spesielle opplysninger som er samlet i noter til hver enkelt tabell.

I en del av tabellene har en for fullstendighets skyld også tatt inn utgiftstall, svarende til dem som inngår i rapporten om de sosiale utgifter (1.del).

I nærværende rapport vil bl.a. savnes opplysninger om omfanget av forsorgshjelpen i de nordiske land. Fordi lovgivningen på området er så forskjellig i landene og vanskelighetene med avgrensning av begrepene store, er komiteen kommet til at den tabell en ville kunne lage, bare ville være av liten verdi. En har derfor - i alle fall i denne omgang - ikke tatt inn noen opplysninger om forsorgsvesenets omfang.

Tabellen vedrørende ulykkesforsikringene gir bare opplysning om forsikrede helårsarbeidere i forskjellige hovednæringsgrupper. Komiteen lot et særutvalg arbeide med utkast til en tabell som for de næringsgrupper for hvilke det var mulig å sammenlikne tallene landene imellom, skulle gi opplysninger om ulykkeshyppighet, tapte arbeidsdager m.v. På komiteens møte i Helsingfors ble der fremlagt en uttalelse fra særutvalget, hvor der ble gjort rede for forskjelligheter i landenes ulykkesforsikringsstatistikk, og det arbeid som måtte gjøres for å komme fram til et grunnlag for sammenliknbare opplysninger.

Det er mulig å gjennomføre en sammenlikning av ulykkeshyppighet m.v. innen for visse begrensede områder, men arbeidet er såvidt omfattende at komiteen ikke har villet sette det i gang uten direkte

pålegg herom.

Innsamlingen og årlig publisering av statistiske opplysninger for de nordiske land vedrørende omfanget av den sosiale lovgivning sammen med opplysninger om utgiftene til sosiale formål foreslås pålagt sekretariatet i Norge for 3 - 4 år fremover.

Tallene for 1949 (1949/50) vedrørende både omfanget av sosiale tiltak og utgiftstallene vil bli trykket i en rapport, som en regner med vil foreligge i løpet av første kvartal av 1952.

Nedenfor vil en finne de tabeller vedrørende omfanget av sosial tiltak som komiteen har stillet opp for 1948 (1948/49), idet en dog først i kapitel I har gitt en kort oversikt over den statistikk og de kilder som landene har nyttet ved oppgavegivningen.

Finn Alexander. Per Eckerberg. Henning Friis. Gustaf Holmstedt.

Niilo A. Mannio. Andreas Mitsen. Henry Stjernqvist.

Oslo i juli 1951.

G. Munthe-Kaas.

1)

Jfr. referat fra nevnte møte, s. 125 flg.

STATISTIKKEN OVER OMFANGET AV DE SOCIALE
TILTAK I DANMARK, FINLAND, NORGE OG SVERIGE.

Danmark:

Udarbejdelsen af hovedparten af statistikken vedrørende den sociale lovgivning foretages af Det statistiske Departement. Departementet offentliggør årligt i Statistiske Efterretninger kortfattede redegørelser vedrørende de i henhold til lov om offentlig forsorg understøttede personer (børneforsorg, særhjælp, kommnehjælp og fattighjælp) samt vedrørende alders- og invaliderentemodtagere. Med års mellemrum udarbejder Departementet endvidere som et hæfte af Statistiske Meddelelser detaljerede redegørelser omfattende alle områder indenfor den sociale forsikring og forsorg og indeholdende oplysninger som såvel de understøttede personer som de afholdte udgifter. Sæcielt for alders- og invaliderentemodtagernes vedkommende meddeles - ligeledes med års mellemrum - i Statistiske Efterretninger detaljerede oplysninger om bestanden af alders- og invaliderentemodtagere.

På visse områder inden for den sociale forsorg og forsikring udarbejdes såvel udgifts-, som personstatistikken imidlertid af de institutioner, der rører tilsyn med de pågældende sociale ordninger. Således offentliggør direktoraterne for arbejdsløsheds-, syge- og ulykkesforsikringen årligt statistiske oplysninger og det samme gælder invalideforsikringsretten, overinspektionen for børneforsorgen, landsnævnet for børneforsorg og direktoratet for særforborg. Endvidere udarbejder sundhedsstyrelsen årligt en beretning indeholdende statistiske oplysninger vedrørende medicinalpersoner, hospitalsforhold m.v. Oplysninger vedrørende boligstøtteloven findes i Hypotekbankens beretning.

Finland:

I Finlands officiella statistik ingå följande regelbundet återkommande publikationer rörande olika grenar av den sociala verksamheten.

- F.O.S. XXI A Vårdstatistik. Fattigvården, barnskyddet, lösdriver- och alkoholvården.
- F.O.S. XXII A Försäkringsväsendet. Berättelse angående försäkringsväsendet i Finland.
- F.O.S. XXIII C Försäkringsväsendet. Berättelse angående understöds-kassornas verksamhet.
- F.O.S. XXVI A Olycksfallsstatistik. Olycksfallen i arbetet.

Därutöver publiceras i Social Tidskrift årligen översikter rörande dessa verksamhetsgrenar och dessutom bl.a. om arbetslöshetsförsäkring, folkpensionsanstaltens verksamhet, moderskapsunderstöd, barn- och familjebidrag, bosättningslån och åt barnrika familjer beviljade hyresrabatter. Folkpensionsanstaltens årsberättelser innehålla detaljerade uppgifter om ålderdoms- och invaliditetsförsäkringen. Uppgifter rörande hälso- och sjukvård publiceras årligen i Statistisk årsbok. I den av Socialministeriet offentliggjorda "Sociallagstiftningen och den sociala verksamheten i Finland", Helsingfors 1951, har framförts i översiktlig form huvuddragen av den finska socialpolitiken.

Norge:

Statistikken over omfanget av sosiale tiltak finnes i publikasjoner og redegjørelser fra forskjellige departementer, direktorater og andre offentlige institusjoner.

Statistisk Sentralbyrå offentliggjør årlig summariske opplysninger i Statistisk Årbok. Mere detaljerte opplysninger finner en i publikasjonene "Statistiske Meldinger", "Sinnsykehusenes virksomhet", "Sunnhetstilstanden og Medisinalforholdene" og "Skolestatistikk".

Rikstrygdeverket utgir årlige publikasjoner for "Sykestrygden", "Industriarbeiderstrygden", "Sjømannstrygden" og "Fiskerstrygden".

Opplysninger vedrørende arbeidsløysetrygden kommer i "Årsberetning fra Arbeidsdirektoratet og Fylkesarbeidsnemndene."

I noen av tabellene i denne rapport er taloppgavene hentet fra spesialundersøkelser som er foretatt av Beredskapsrådet, Helsedirektoratet og Direktoratet for spesialkolene. Kommunale og private institusjoner er rådspurt i tilfeller hvor det ikke har foreligget offisielle publikasjoner o. likn.

Sverige:

I fråge om flere av de sociale verksamhetsgrenarna utarbetas i Sverige ingående statistiska årsredogörelser, vilka publiceras i serien Sveriges officiella statistik. I denne serie ingår 1) Erkända sjukkassar, 2) Allmän hälso- och sjukvård, 3) Olycksfall i arbete, 4) Samhällets barnavård samt 5) Fattigvården.

Beträffande andra sociala verksamhetsgrenar offentliggörs regelbunden redogörelser i andra sammanhang. I socialstyrelsens tidskrift Sociala Meddelanden publiceras sålunda årsredogörelser för 1) Arbetslöshetsförsäkringen, 2) Allmänna barnbidragen, 3) Mödrhjälpen samt 4) Nykterhetsvården. Statistiska uppgifter beträffande Folkpensioneringen (alders- och invalidepension, åretpension m.m.) offentliggörs av pensionsstyrelsen i tidskriften Folkpensioneringen, vilken även innehåller uppgifter om särskilda barnbidrag. Skolöverstyrelsen sammanställer statistik rörande blind- och dövstumskolorna, vilken publiceras i Statistisk årsbok, och vnförestälternas redovisa i sina årsberättelser statistiska uppgifter rörande sin verksamhet. Om de bostadspolitiska åtgärderna (låneverksamheten, bostadsrabatter, pensionsrshem m.m.) finnas uppgifter i Bostadsstyrelsens årsberättelse och om bosättningslåneverksamheten i Riksbankens årsberättelse.

Beträffande barnkrubbor, barnträdgårdar, hemhjälpverksamhet, fria barn- och husmodersresor och fria skolmåltider utarbetas regelbunden statistik, som ligger till grund för beräkningar rörande anslagsbehovet och publiceras i statsverkspropositionen.

— o —

Der er i tabellene nyttet følgende standardbetegnelser:

- .. oppgave foreligger ikke.
- null.
- o ubetydelig.

KAPITEL II

T a b e l l e r.

SEKSJON I

Tab. 1. SYKEFORSIKRING.

(Utgiftsbeløp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
<u>I. FORSIKREDE.</u>				
Sykepenggeforsikrede:				
Menn.....	678.000	1.364.899
Kvinner.....	639.000	1.428.897
Ikke sykepenggeforsikrede:				
Menn.....	290.000	17.177
Kvinner.....	303.000	67.916
Voksne forsikrede ialt 1)....	2.361.950	125.148	1.910.000	2.878.889
Voksne forsikrede i % av den voksne befolkning.....	90.7	4.5	79.7	53.9
1)Hertil barn forsikret som familiemedlemmer (anslag)....	1.090.000	..	708.000	1.228.000
<u>II. SYKEDAGER (i 1000)</u> <u>(ekskl. karensdager)</u>				
Sykedager, voksne forsikrede:				
Menn.....	4.371	338	7.299	12.780
Kvinner.....	5.840	316	4.582	16.954
Sykedager ialt.....	10.211	654	11.881	29.734
Gj.sn. antall sykedager pr. voksen forsikret.....	4.3	5.0	6.2	10.9
<u>III. PREMIER OG TILSKUDD.</u>				
Gj.sn. pr. voksen forsikret:..				
Forsikredes egne premier.	47.64	1.929	58.45	34.30
Arbeidsgiveres premier...	..	909	19.97	0.02
Offentlige tilskudd.....	15.01	..	26.96	16.94
Ialt pr. voksen forsikret....	62.65	2.838	105.38	51.26
<u>IV. SYKEKASSENES UTGIFTER:(i 1000)</u>				
Sykepenger:				
Under opphold i sykehus..	1.980		2.607	
Under opphold utenfor sykehus.....		155.830		63.992
Sykehuspleie.....	7.630		47.862	
Legehjelp.....	21.449	20.570	61.764	14.210
Tannleggehjelp.....	47.956	45.550	35.270	23.333
Medisin.....	7.717		1.394	-
Begravelseshjelp.....	14.703	34.310	503	4.583
Andre ytelser.....	5.160	5.940	2.133	-
Administrasjon.....	26.376	10.520	30.475	11.482
Ialt.....	17.619	9.890	10.712	18.616
	150.510	282.610	192.720	136.216

Fortsettelse av tab. 1. Sykeforsikring.

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
E. GJ.SN. UTGIFTER PR. VOKSEN FORSIKRET.				
Sykepenger.....	4.07	1.245	26.41	22.69
Sykehuspleie.....	9.08	164	32.34	5.04
Legehjelp.....	20.30		18.47	8.27
Tannleggehjelp.....	3.27	364	0.73	-
Medisin.....	6.22	274	0.26	1.63
Begravelseshjelp.....	2.18	48	1.12	-
Andre ytelser.....	11.17	84	15.96	4.07
Ialt pr. voksen forsikret....	56.29	2.179	95.29	41.70
Utgifter til administrasjon i % av samlede utgifter.....	11.7	3.5	5.5	13.6

x) Ved sykedager forstås dager, hvor der er ytet dagpenger og/eller sykehusopphold.

Til tabell 1.

Danmark:

Hvor intet andet er anført i de enkelte tabeller, refererer oplysningerne sig til tidsrummet 1.4.1948 - 31.3.1949 eller tidspunktet 31.3.1949.

Nydende medlemmer i anerkendte sygekasser. Kalenderåret 1948.

Punkt A: "Voksne forsikrede" betyder for Danmarks vedkommende forsikrede over 15 år, der er den minimale forsikringsalder. For mænd over 18 år er der obligatorisk sygepengeforsikring på mindst 40 øre daglig. I 1949 var 4.6 % af de mandlige (alle under 18 år) og 25.7 % af de kvindelige medlemmer ikke sygepengeforsikrede.

Antallet af sygekassemedlemmer som højst har sikret sig minimale dagpenge er ikke opgjort siden 1943. I dette år var fordelingen:

	Mænd %	Kvinder %
Sikrede dagpenge 0 kr.	4.7	30.9
" " 0.40 kr.	28.6	12.2
Højst minimale dagpenge ialt	33.3	43.1
Dagpenge mindst 1 kr.	66.7	57.9

48 % af samtlige forsikrede er mænd.

Punkt B: Det bemærkes, at der foruden de offentligt understøttede sygekasser findes godkendte fortsættelsesygekasser og sygeforeninger for bemidlede, hvorigennem disse kan modtage en del af de ydelser, som de ubemidlede opnår gennem sygekasserne. Disse sygeforeninger, hvis udgifter alene dækkes af medlemmernes kontingenter, havde den 31. december 1948 314.211 medlemmer.

Antallet af disse medlemmers forsikrede børn var 114.376.

inland:

Erkända sjukkassor. Någon obligatorisk sjukförsäkring förekommer inte. Arbetsgivarna äro dock förpliktade enligt lagen och kollektivavtalen att utbetala lön under sjukledigheten.

Punkt A: Av alla sjukförsäkrade voro 79.969 män och 45.179 kvinnor.

Punkt B: I antalet ingå även 28.158 sjukdagar förorsakade av förlossningsfall. Det genomsnittliga antalet sjukdagar per fullvuxen försäkrad var för männen 4.23 och för kvinnorna 6.37 (sjukdagar förorsakade av förlossningsfall ha inte medräknats).

örge:

Punkt A: "Voksne forsikrede" er trygdede over 16 år. Statistikken over syketrygdede (sykeforsikrede) omfatter bare direkte medlemmer. De personer som er syketrygdet gjennom annen persons medlemskap (som familiemedlemmer - bipersoner) teller ikke. Tallet av voksne bipersoner er beregnet og tatt med i tabell I. Tallet av direkte trygdede var i 1948 1.378.000 hvorav 376.000 var frivillig trygdet.

Punkt B: Tallet av sykehusdager i de oppgaver som trygdekassene sender inn, omfatter også sykehusdager for barn som er trygdet som bipersoner. Tallet av barns sykehusdager er anslått og trukket ut.

Punkt C: Syketrygden har tre premiegrupper av medlemmer. - 1 pliktig gruppe og to frivillige grupper. Den ene gruppen av frivillige trygdede betaler hele premien selv mens den annen - på samme måte som pliktig trygdede - får tilskudd til premien fra stat og kommune. For en pliktig trygdet betaler arbeidsgiveren en del av premien. ^{på/} Medlemspremien er uavhengig av tallet bipersoner (familiemedlemmer) som vedkommende fører med seg inn i trygden.

Punkt D: Trygdekassenes (sykekassenes) utgifter omfatter utgiftene til alle trygdede, også barna. "Andre ytelser" omfatter vesentlig utgifter ved legereiser, syketransport, fysikalsk behandling og fødselshjelp.

overige:

Den svenske sjukförsäkringen är frivillig och organiserad i erkända sjukkassor med statsbidrag. Antalet medlemmar över 15 år i dessa kassor vid årets utgång redovisas under A och antalet sjukdagar, för vilka sjukpenning eller sjukhusvårdsersättning utgår under B, där sjukdagar belöpande på medlems barn ej medräknats. Verksamheten finansieras av medlemmarnas avgifter och statsbidrag (se C). Vissa kassor erhåller emellertid därtjanta bidrag från kommun och arbetsgivare. Under D kan sjukpenningens belopp ej specificeras på sjukhusvård och vård utanför sjukhus. Tandläkarhjälp och begravningshjälp utgår icke från kassorna.

-9-

Tab. 2. Helsevesenet.
(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. <u>LEGER.</u>				
Ansatt ved sykehus og likn. helbredsinstitusjoner av enhver art.....	1.678	518	879	2.000
I offentlig stilling (ikke ved sykehus) ¹⁾	67	604	2.121	691
Privatpraktiserende.....	2.658	747		1.806
Ialt.....	4.057	1.869	3.000	4.497
Leger pr. 10.000 innbyg.	10.1	4.7	9.4	6.5
B. <u>TANNLEGER.</u>				
Tannleger ialt.....	1.168	1.211	1.782	2.973
Herav med hel eller vesentlig skoletannlegepraksis....	483	..	285	..
Tannleger pr. 10.000 innb.	2.9	3.1	5.6	4.3
C. <u>JORDMÖDRE.</u>				
Jordmødre.....	793	855	1.452	1.500
Jordmødre pr. 10.000 fødsler	91.7	79.0	217.4	118.7
D. <u>SYKEPLEIERE OG SYKEPLEIERSKER</u>				
<u>N. V.</u>				
Ansatt ved sykehus og tilsvarende institusjoner (anstalter).....	6.601	5.580	5.663	14.000
I offentlig stilling (ikke ved sykehus).....	1.166	1.220	1.373	2.150
Ialt.....	7.767	6.800	7.036	16.150
Sykepleiere (-ersker) pr. 10.000 innbyggere.....	19.2	17.0	22.0	23.5
E. <u>SYKEHUS o.l.</u>				
1. <u>Alminnelige sykehus.</u>				
Sengeplasser.....	25.073	13.179	15.749	28.646
Sengeplasser pr. 10.000 innbyggere.....	62.0	33	49.2	41.4
Innlagte pasienter i året	405.136	247.987	270.099	544.243
Behandlede pasienter i året.....	428.109	256.255	280.950	..
Forpleiningsdager i året (i 1000).....	8.169	3.549	5.095	9.441
Gj.sn antall forpleide pr. dag.....	22.380	9.725	13.960	25.865
Gj.sn. driftskostnad pr. forpleiningsdag på off. sykehus.....	24.67	647	ca.18	24.87
Herav dekket av pasient, sykekasse, sosialvesen o.l.		178	..	3.36

Fortsettelse av tab. 2. Helsevesenet.

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
P. Spesielle fødselsklinikker og fødselsavdelinger på sykehus.				
Sengeplasser.....	665	1.505	673	4.345
Sengeplasser pr. 10.000 fødsler	76.9	139.1	100.8	343.8
Innlagte pasienter i året.....	..	61.794	11.878	124.036
Behandlede pasienter i året.....	14.885	62.577	12.101	..
Forpleiningsdager i året (i 1000)	178	494	..	1.039
Gj.sn. antall forpleide pr. dag.	487	1.352	..	2.847
Gj.sn. driftskostnad pr. forpleiningsdag på off. klinikker ²⁾ og sykehusavd.....	ca.30	31.13
Fødsler ialt i året.....	86.485	108.163	66.797	126.392
Herav: På klinikk i %.....	40	53	62	91
I hjemmet i %.....	60	47	38	9
Tuberkulosesykehus.				
Sengeplasser.....	4.394	6.141	5.181	8.321
Sengeplasser pr. 10.000 innbygg.	10.9	15.4	16.2	12.0
Innlagte pasienter i året.....	12.070	10.370	8.193	13.104
Behandlede pasienter i året.....	15.334	16.094	13.022	..
Forpleiningsdager i året (i 1000)	1.402	2.101	1.762	2.494
Gj.sn. antall forpleide pr. dag.	3.840	5.757	4.826	6.832
Gj.sn. driftskostnad pr. forpleiningsdag på off. sykehus ²⁾ ..	29.37	320	ca. 12	13.56
Herav dekket av pasient, sosialvesen o.l.....	2.96	105	..	2.21
Sinnssykehus. (Psykr.klinikker)				
Sengeplasser.....	9.963	8.897	6.365	28.446
Sengeplasser pr. 10.000 innbygg.	24.6	22.7	19.9	41.1
Innlagte pasienter i året.....	12.750	8.730	3.067	13.943
Behandlede pasienter i året.....	14.141	17.709	11.023	..
Forpleiningsdager i året (i 1000)	3.437	3.268	2.786	11.757
Gj.sn. antall forpleide pr. dag.	9.546	9.079	7.738	32.211
Gj.sn. driftskostnad pr. forpleiningsdag på off. sykehus ²⁾	12.27	398	ca.11	8.24

1) Ekskl. leger som bare har vitenskapelig arbeid.

2) Ekskl. renter og avskrivninger.

Til tabell 2.

Anmerk:

Såvel offentlig som privat ansatte medicinalpersoner er medtaget. Tallene refererer sig til kalenderåret 1948.

Punkt A: 352 overlæger ved sygehuse er desuden privat praktiserende og derfor medtaget under gruppen: Privatpraktiserende.

/agc.

Punkt D: Ansatte i offentlig stilling omfatter den kommunale hjemme-sygepleje (lov af 20.5.1933 §§ 33 og 274).

Punkt E 1: Tallene inkluderer afdelinger for sindssyge (476 senge), tuberkuløse (1152 senge) og fødsler (380 senge). Gennemsnittelig driftskostnad pr. forpleiningsdag på offentlig sygehus var kr. 24.67. Herav dekkes av patient, sygekasse, socialvesen o.l. for nydende sygehuspatienter: København 0.60 kr. og udenfor 2 - 3.50 kr. For andre patienter er tallene henholdsvis 1.20 kr. og 4 - 7.50 kr.

Punkt E 2: Tabellen omfatter bortset fra de to sidste tal ikke føde-klinikker uden fast lægetilsyn. I det anførte antal behandlede patienter er medregnet ca. 1400 patienter indlagt af andre årsager end fødsel. Kun godt 1/3 af de fødsler, der finder sted uden for hjemmet, foregår på disse klinikker med fast lægetilsyn. Oplysning om driftsomkostninger foreligger kun fra en fødselsanstalt. Procenterne 39.6 og 60.4 refererer sig til kalenderåret 1949.

Punkt E 3: I tabellen er medtaget sanatorier, pleje- og rekreationshjem. Oplysninger om driftsomkostninger foreligger kun fra 5 tuberkulosesygehuse.

Punkt E 4: Antal sindssyge i privat forplejning var 1164.

Inland:

I antallet sjukhus har medräknats statens, kommunernas och privata sjukhus. Utgifterna avse dock endast statens sjukhus.

Berge:

Tallene under punktene A - D er for året 1950, og er hentet fra Beredskapsrådets telling.

Punkt A: Det er ialt 3395 leger med autorisasjon. 395 leger arbeider med vitenskapelig arbeid, eller har ikke praksis mere eller er bosatt i utlandet.

Punkt B: Med skoletannpleien arbeidet ialt 450 skoletannleger. Av disse var 120 i full post. De øvrige var skoletannleger i bistilling. Over 70 % av alle tannleger finner en i byene, mens bare 30 % av befolkningen bor i byene.

Punkt E 1: Her er tatt med alle offentlige og private sygehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolering av pasienter med epidemiske eller veneriske syke.

Punkt E 2: I almindelige sykehus er det ofte fødeavdelinger. De inngår under E 1, da en ikke har spesiell statistikk.

Punkt E 3: Omfatter 15 sanatorier, med 1623 plasser og 101 tuberkulosehjem med 3052 plasser. Dessuten 4 kysthospitaler med 386 plasser og 1 sykehus med 120 plasser til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten sykeplassene på disse rene tuberkuloseanstaltene, er 470 plasser på 18 av de almindelige sykehus reservert for tuberkuløse pasienter.

Punkt E 4: Ifölge Helsedirektörens telling pr. 1. juli 1949 var det totale antall av sinnssyke 16.178 = 0.5 % av befolkningen. Det alt overveiende flertall av disse (14.180 = 87.6 % av de tellede sinnssyke) er forleiet i anstalt eller privat med offentlig bidrag i henhold til sinnssykeloven. Ca. 1100 (= 5.6 %) for egen regning. Overbelegget ved sinnssykehusene er oppgitt til ca. 21 % av antall sykeplasser.

verige:

Under E 1 allmänna sjukhus redovisas lasarett, sjukstugor och vissa sjukhus av lasarettskaraktär (vanförestaltnernas sjukavdelningar, sjukhus för kirurgisk tbc, pensionsstyrelsens fristående kuranstalter samt garnisonssjukhusens civila avdelningar). Här är icke inräknade barnbördsavdelningar, tuberkuloseavdelningar, epidemiavdelningar och kronikeravdelningar vid allmänna sjukhus. Barnbördsavdelningar redovisas under E 2 och tuberkuloseavdelningar under E 3. Kronikerhem (inkl. kronikeravdelningar) och epidemisjukhus (inkl. epidemiavdelningar) redovisas nedan.

	Kronikerhem (-avd.)	Epidemi sjukhus
Vårdplatser	8.180	5.645
Vårdplatser per 10.000 inv.	11.9	8.2
Nyintagna patienter under året	12.111	26.007
Behandlade patienter under året
Vård dagar under året	2.696.993	481.000
Genomsn. antal vårdade per dag	7.389	1.318
Genomsn. driftskostnad per vård dag på off. sjukhus	11.30	25.53
Härav täckt av patient, socialvård etc.

Uppgifterna om genomsnittliga driftskostnaden per dag avser under E 1 lasaretten och under E 2 de fristående barnvårdsanstalterna.

Tabel 2 a. - Visse helsemessige tiltak.

Danmark:

Sundhedsplejersker:

Ifølge lov af 31/3 1937 kan kommunerne ansætte en sundhedsplejerske, som regelmæssigt tilser alle børn, der opholder sig i kommunen, i deres første leveår. Sundhedsplejersken kommer uden opfordring fra moderens side; men kan afvises af denne. Dette sker dog kun i 3% af alle tilfælde, hvor der har været tilbudt tilsyn. De fleste bykommuner, men kun et mindre antal landkommuner, har indført sundhedsplejerskeordning. Med hensyn til udnyttelsen kan følgende oplyses:

	ult. 1948.	ult. 1949.
a. antal sundhedsplejersker	268	286
b. antal børn under tilsyn	44.515	
c. i procent af antal levende-fødte børn i samme år	52,4	

Lægeundersøgelse af børn:

Ifølge lov af 30/4 1946 har alle børn fra fødslen til de fylder 7 år ret til gratis lægeundersøgelse 3 gange i det første leveår og 1 gang om året i hvert af de følgende år. Vedrørende udnyttelsen kan følgende oplyses:

	1948/49
Samlet antal undersøgelser	517.530
Undersøgte børn i procent af antal børn 0 - 6 år	66%

Skolelægeordningen:

En obligatorisk skolelægeordning er indført i Danmark fra 1/4 1947. Overgangstiden for gennemførelsen er imidlertid trukket ud, således at der endnu ikke foreligger nogen statistik vedrørende ordningen.

Norge:

Helsestasjoner:

Vi hadde i 1948 608 helsestasjoner. Det er bare i Oslo og Drammen og i et par kommuner til hvor stasjonene er kommunale. Hovedparten drives av Norske Kvinners Sanitetsforening, mens Norges Røde Kors og Nasjonalforeningen mot tuberkulose driver noen av stasjonene. Staten yter bidrag til driften.

Helsestasjonenes arbeide er:

1. Forebyggende arbeid med hensyn til smittsomme sykdommer. (Herunder B.C.G.Vaksinasjon.)
2. Kontroll av gravide, mødre og spebarn og småbarn.

Helsesøstre er knyttet til stasjonene. Hovedparten av de 1373 pleiersker under tab. 2 - punkt D. arbeider som helsesøstre.

Skolelegeordningen:

Ifølge lover (av 1935 og 1936) skal det være skoleleger ved folkeskolene på landet hvis herredsstyrene har bevilget penger til dette formål. Ved folkeskolene i byene og ved de høyere almen-skoler er skolelegeordningen påbudt.

Småbarns-, skole- og ungdomstannpleie:

Nærmere 15.000 barn under skolealderen fikk fri tannpleie ved skoletannklinikene i året 1946 (1946/47), av 298221 skolebarn var det ordnet med fri skoletannpleie for 230637.

Ungdomstannpleien omfattet 11.000 ungdommer i samme år.

Sverige:

Vid mödra- och barnavårdscentraler bedrivs sedan 1937 en rådgivande verksamhet beträffande förebyggande mödra- och barnavård, innefattande vården av kvinnan och barnet. Verksamheten har successivt utökats och den förebyggande barnvården omfattar sedan 1947 barn upp till 7 år. Verksamhetens omfattning under 1948 framgår av följande siffror:

Antal övervakade barnaföderskor	79.583
I % av samtliga barnaföderskor	62
Medeltal besök per blivande mor	
a) hos lakaren	2.2
b) " barnmorskan	1.2
c) hembesök av barnmorskan	0.6
Antal övervakade spädbarn	109.412
I % av samtliga	87
Medeltal besök per spädbarn	
a) hos lakaren	2.9
b) " sjuksköterskan	0.8
c) hembesök av sjuksköterskan	4.6

Antal övervakade småbarn 1-2 år	88.945
Medeltal besök per småbarn	
a) hos lakaren	1.3
b) " sjuksköterskan	0.3
c) hembesök av sjuksköterskan	1.6
Antal övervakade barn 2-7 år	110 464
Medeltal besök per barn	
a) hos lakaren	0.8
b) hos sjuksköterskan	0.2
c) hembesök av sjuksköterskan	1.0

Tab. 3. SÆRFORSORG FOR VISSE GRUPPER.

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
1. ÅNDSSVÆKE (SINNESSLØA).				
Som bodde på institusjon(skole)	7.595	791	600	10.610
Som var i kontrollert pleie....	7.247	..	850	1.188
Ialt.....	14.842		1.450	11.798
3. EPILEPTIKERE.				
Som bodde på institusjon(skole)	523	144	18	
Som var i kontrollert pleie....	296	..	47	
Ialt.....	819	..	65	
3. VANFØRE.				
Som bodde på institusjon(skole)	550	..	184	1.040
Som var i kontrollert pleie....	26	..	102	..
Ialt.....	576	..	286	..
Som bare fikk undervisning o.l. på institusjon.....	39	..	-	..
0. BLINDE.				
Som bodde på institusjon(skole)	264	134	97	241
Som var i kontrollert pleie....	4	..	143	..
Ialt.....	268	..	240	..
Som bare fikk undervisning o.l. på institusjon.....	61	..	30	..
3. DØVSTUMME.				
Som bodde på institusjon(skole)	221	495	250	626
Som var i kontrollert pleie....	11	..	74	..
Ialt.....	232	..	324	..
Som bare fikk undervisning o.l. på institusjon.....	190	..	33	..

Til tabell 3.

Norge:

Punkt A: En regner med at de plasser en har i skoler for evnesvake barn bare dekker ca. 1/5 av behovet.

Punkt E: I tillegg hertil 1 skole for barn med talefeil med plass til 60.

Sverige:

Punkt A och B: Særskilda uppgifter kan f.n. icke lämnas om sinnesslöa och epileptiker var för sig.

Punkt C: Uppgifterna avser antalet elever vid vanföranstaltarnas skol- och yrkeshem. De på vanföranstaltarnas sjukavdelningar vårdade redovisas i tab. 2 E 1.

Punkt D och E: Uppgifterna avser antalet elever på blind- och dövstumskolor. Beträffande blinda och dövstamma, som vårdas på av enskilda och föreningar drivna anstalter saknas uppgifter.

SEKSJON II.

Tab.4. ULYKKESFORSIKRING.

Helårsarbeidere: Året 1947.

Næringsgrupper	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. Industri og håndverk	381.589	325.874	270.023	782.369
B. Handel, varelager og transport	152.234	88.070	33.024	198.235
C. Kontor og undervisningsvesen	79.295	-	-	292.472
D. Landbruk	139.567	88.919	671	61.410
E. Skogbruk	-	91.068	12.212	62.104
F. Sjøfart	12.806	8.447	43.972	25.979
G. Fiske	11.395	144	114.000	94
H. Diverse.				
a) Husholdning, hotell- og restaurantvirksomhet, helseinretninger	102.346	62.173	0	120.004
b) Kommunale institusjoner, ikke spesifiserte k.arbeider	20.155	27.344	27.632	21.284
c) Annet	29.017	-	-	8.084
I. Ansatte hos mindre arbeidsgivere	-	-	-	361.492
I. " " staten	-	-	-	269.471
Tilsammen	928.404	692.039	501.534	2.202.998

Til tabell 4.

Danmark:

- Punkt A: Hertil kommer forsikringer, hvor premien beregnes efter m³ slagne skærver, ialt 75.340 m³.
- Punkt D: Hertil kommer landbrugsforsikringer, hvor premien beregnes efter ejendomsskyld, ialt 2.867.127.000 kr. ejendomsskyld. Endvidere tærskeværker med 68.198 tærskedager
- Punkt H a: Til privathusholdning kommer 36.877 forsikringer uden fast medhjælp samt den løse medhjælp, hvor fast medhjælp findes.
- c: Hertil kommer 36.438 forsikringer for land- og havebrug samt 318.500.000 kr. ejendomsskyld for andre sådanne forsikringer.

Norge:

- Punkt C: Går ikke inn under trygden.
- Punkt D: Det er bare arbeid som står i samband med bruken av mekanisk drivkraft som omfattes av trygden.
- Punkt H a: Hotell og restaurantvirksomhet går inn under trygden, mer det er bare arbeid som står i samband med bruken av mekanisk drivkraft som er trygdepliktig.

Sverige:

Tallene til punkterna A - H omfatter anställda hos större arbetsgivare, exkl. staten.

- Punkt I: Anställda hos mindre arbetsgivare och staten. (Ej yrkesgrupperad).
- Punkt G: Den obligatoriska försäkringen omfattar endast anställda och sålunda icke personer, som drive fiske såsom självständiga yrkesutövare. Dessa kunne erhålla frivillig försäkring i Riksförsäkringsanstalten. Vid utgången av år 1947 voro 11.262 sådana försäkringar i kraft. Bidrag til denna verksamhet utgår av statsmedel.

STATISTIK III.

Tab. 5. Arbeidsledighetsforsikring.

(Utsiftsbeløp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. FORBIKR. OLT.				
Menn	286.686	82.571	442.425	865.335
Kvinner	118.346	46.302	160.901	179.681
Forsikrede ialt	405.033	128.873	603.326	1045.017
Forsikrede i % av alle lønns- arbeidere	12	65	43
B. ERSTATTEDE DAGER IALT.				
Erstattede dager pr. forsikret	22	0.13	2.4	2.3
C. PREMIER OG TILSKUDD.				
Gj.sn. pr. forsikret:				
Forsikredes egne premier	130.00	79	22.82	26.10
Arbeidsgiveres premier	16.85	-	22.82	-
Offentlig tilskudd	154.17	16	11.40	10.51
Ialt pr. forsikret	301.02	95	57.04	36.61
D. ARBEIDSLEDIGHETSKASSENES UTSIFTER. (i 1000).				
Ytelser	146.054	597	11.457	17.518
Administrasjon m.v.	8.946	4.854	3.022	5.343
Ialt	158.000	5.451	14.479	22.861
E. GJENNOMSNITTLIG ERSTATNING PR. DAG.				
Enslige	7.30	5.89
Forsørgere	11.08	7.14
Gjennomsnittlig	10.93	28	6.16	7.38
F. ARBEIDSLEDIGE FORSIKREDE.¹⁾				
Arbeidsledige, mnd. gj.sn. for året	51.644	..	3.643	44.889
Menn	47.493
Kvinner	4.151
Arbeidsledige i % av forsikrede	8.5	..	0.6	4.4

1) Som mottar ytelse av forsikringen.

Til tabell 5.

Danmark:

Anerkendte arbejdsløsheds-kassers medlemmer.

Punkt A: Oplysning om forsikrede i procent af alle lønarbejdere foreligger ikke.

Punkt F: Tallene refererer sig til kalenderåret 1948.

Finland:

Arbetsløshetskassorna. Någon obligatorisk arbetslöshetsförsäkring förekommer inte. I stället ombesörjes vården av arbetslösa nästan uteslutande genom arbetslöshetsarbeten. År 1948 var antalet till arbetslöshetsregistret godkända arbetslösa i slutet av månaden i medeltal 2.026, varav 1.052 voro sysselsatta vid arbetslöshetsarbeten. Arbetslöshetens tyngdpunkt faller på vintermånaderna.

Norge:

Punkt B: Oppgave over erstattede dager foreligger bare for arbeidsløsetrygden for sjømenn i utenriks fart. For den vanlige arbeidsløsetrygd har en gjort et grovt overslag over erstattede dager på grunnlag av oppgavene over fordelingen av medlemmer på inntektsklasser og utbetalte dagpenger i 1948.

Punkt E: Oppgavene gjelder bare dagpenger.

Sverige:

Den svenska arbetslöshetsförsäkringen är frivillig och organiserad i erkända arbetslöshetskassor i regel av fackförbund. De försäkrade utgjorde år 1948 ca. 43 % av samtliga 2.450.000 lönarbetare. Frånräknas statliga och kommunale befattningshavare och en del högre enskilda tjänstemän samt vissa andra grupper, vilka ha endast ringa behov av försäkringsmassigt skydd vid arbetslöshet, uppskattade till ca. 600.000 personer, uppgick 1948 andelen försäkrade till 57 % av övriga lönarbetare. Arbetslöshetskassornas verksamhet finansieras av medlemmarnas avgifter och statsbidrag (se C). Understödet utgöres dels av daghjälp (2 - 7 kr.), dels av familjetillägg (maketillägg om 1.25 kr. och barntillägg om 1 kr. per barn). Dessutom utgår ett särskilt kristillägg till daghjälp (om +.75 kr. per dag).

STATSKON IV.

Tab. 6. Aldersforsikring.

(Utgiftsbeløp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. PENSJONISTER.				
Ektepar med pensjon for begge ektefeller	39.401	-	30.123	176.841
Ektepar med pensjon for bare:				
Mannen	10.518	-	-	57.716
Kvustruen	3.600	-	-	12.043
Enslige:				
Menn	39.155	-	25.123	120.684
Kvinner	91.192	-	60.396	214.313
Pensjonister ialt 1)	222.675	-	145.825	581.630
Pensjonister 65 år og over i % av befolkningen 65 år og over ..	53	-	40	84
Pensjonister 67 år og over i % av befolkningen 67 år og over ..	55	-	56	100
Pensjonister 70 år og over i % av befolkningen 70 år og over ..	60	-	70	100
B. PENSJONISTES SPÆRKE LØR.				
(Full pensjon - med tillegg, også dyrtidstillegg.)				
Høyeste pensjon.				
Ektepar med pensjon for:				
Begge ektefeller	2.900	-	2.220	3.380
Bare en ektefelle	2.206	-	-	2.230
Enslige	1.888	-	1.380	2.230
Barnetillegg (første barn) ..	444	-	420	-
Laveste pensjon.				
Ektepar med pensjon for:				
Begge ektefeller	2.145	-	900	1.680
Bare en ektefeller	1.721	-	-	1.050
Enslige	1.409	-	600	1.050
Barnetillegg (første barn) ..	312	-	204	-
C. PENSJONSTUFGIFTER (i 1000)	364.694	-	128.727	590.980

1) Begge ektefeller regnet med når de har pensjon.

Til tabell 6.Danmark:Punkt A: Tallene er pr. 31.3. 1948.Punkt B: Beløbene refererer sig til tidsrummet 1.4.1948 - 31.3.1949.
Høyeste aldersrente ydes i hovedstadsområdet, laveste alders-

rente i landkommunerne. Aldersrenten i provinsbyerne er noget højere end i landkommunerne. Beløbene indbefatter foruden grundbeløb, dyrtidstillæg og tillæg, der opnås af alle rentemottagere, hvis indtægt ikke overstiger visse grænser, d.v.s. rentetillæg og beklædningstillæg samt ægteskabstillæg for ægtepar, hvor kun den ene ægtefælle er rentemottager. Bertil kommer alderstillæg for rentemottagere over 80 år, på $\frac{1}{3}$ af grundbeløbet (nedsat til $\frac{2}{3}$, hvis kun den ene ægtefælle er over 80 år), ventetillæg for personer, der opsætter begæring af rente til det fyldte 67. eller 70. år; tillæg, der ydes specielt til syge og invalide rentemottagere; skønsmæssige tillæg; brandselstillæg; nedsatt leje i aldersrentemottagerboliger eller ophold på alderdomshjem. Indtætsgrænserne, inden for hvilke renten kan oppebæres uden fradrag, udgør: Ved højeste pension 1250 kr. for ægtepar, hvor begge ægtefæller oppebærer rente og 800 kr. for enslige. Ved laveste pension: Henholdsvis 500 kr. og 600 kr.

Inland:

Den obligatoriska ålderdoms- och invaliditetsförsäkringen (folkpensioneringen) trädde i kraft år 1939. Ålderdomspensioner började beviljas först under året 1949. Det finns även understödsbussor, vilka bevilja ålderdoms- och invaliditetspensioner. Dessas betydelse har dock alltid varit ringa och minskas alltjämt, då folkpensionsanstaltens verksamhet blir mera omfattande. De ovanstående kassorna utbetalade år 1948 ålderdomspensioner åt 1.300 personer, varav 583 män och 726 kvinnor. Pensionens storlek i medeltal var 23.703 mk, därav särskilt för män 25.973 mk och för kvinnor 21.880 mk.

örge:

punkt A: För å få ekteparpension er det nok at en av ektefellene har fylt 70 år.

punkt B: Lovens minstepension for landkommuner var kr. 600.- for enkeltperson, og kr. 900.- for ektepar. Lovens minstepension for bykommuner var henholdsvis kr. 720.- og kr. 1.080.-. Ca. 22 % av landets kommuner (med 45 % av alle pensjonister) hadde høyere pensjoner enn lovens minstepensjoner. Kommunene kan bevilge særstønad. I noen del kommuner yter således fri legebehandling, fri medisin og fritt sykehusopphold, bidrag til husleie og brænsel. Friinntekten er 60 % av pensjonen i kommunen. Dersom søkerens inntekt overstiger friinntekten, kommer 60 % av det overskytende til fradrag i pensjonen.

verige:

tab. 6 og 7.

I Sverige har invaliditets- och ålderdomsförsäkringen ändas sedan 1913 kombinerats i folkpensioneringen. Folkpensioneringen är allmän och obligatorisk. Folkpension utgår vid höggradig och varaktig nedsättning av arbetsförmågan (invalidpension) och senast vid fyllda 67 år (ålderspension). Ålderspensionen utgöres av dels allmän ålderspension (1.000 kr. för ej gift och för gift, om maken ej har pension, och 1.600 kr. för make, vilka båda är pensionsberättigade), dels i dyrare orter bostadstillägg, ett generellt och ett särskilt (kommunalt). Bostadstilläggets storlek beror av årsinkomsten. Under B redovisad högsta pension avser pensionen i Stockholm (inkl. generellt och särskilt bostadstillägg jämte dyrtidstillägg) och lägsta pensionen avser pensionen på billigaste ort (utan bostadstillägg men med dyrtidstillägg). I utgiftsbeloppet i tab. 6-8 (C) ingår icke det särskilda bostadstillägget. Detta uppgick 1942 till 11.800 kr., men har ej kunnat uppdelas på ålderspensioner (tab. 6), invalidpensioner (tab. 7), och ånkepensioner (tab. 8).

Tab. 7. Invalideforsikring.

(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
<u>PENSJONISTER</u>				
Ektepar med pensjon for begge ektefeller	432	12.548
Ektepar med pensjon for bare:				
Mannen	8.450	17.156
Hustruen	9.536	..	-	7.756
Enslige:				
Menn	7.725	39.833
Kvinner	14.114	60.109
Pensjonister ialt 1)	40.689	27.773	12.400	137.404
<u>PENSJONÆRES STÖRRELSE</u> (Full pensjon - med tillegg, også dyrtidstillegg.)				
Høyeste pensjon.				
Ektepar med pensjon for				
Begge ektefeller	3.356		2.220	3.380
Bare en ektefelle	2.524		-	2.230
Enslige	2.116		1.380	2.230
Barnetillegg (første barn) ..	444	16.082	420	250
Laveste pensjon.				
Ektepar med pensjon for:				
Begge ektefeller	2.529		900	1.680
Bare en ektefelle	1.913		-	1.050
Enslige	1.601		600	1.050
Barnetillegg (første barn) ..	312		204	250
<u>PENSJONSUTGIFTER (i 1000)</u>	90.670	238.859	9.498	142.955

1) Begge ektefeller regnet med når de har pensjon.

Til tabell 7.

Danmark:

Punkt A: Tallene er pr. 31.3.1948.

Punkt B: Beløbene refererer sig til tidsrummet 1.4.1948 - 31.3.1949. Højeste rente udbetales i hovedstadsområdet, laveste rente i landkommunerne. Renten i provinsbyerne er noget højere end i landkommunerne. Beløbene indbefatter foruden dyrtidstillæg tillige tillæg, der opnås af alle rentemodtagere: rentetillæg; beklædningstillæg og invaliditetstillæg. Hertil kommer tillæg, der ydedes til personer, hvis invaliditet har karakter af hjælpeløshed samt skønsmæssige tillæg og brændselstillæg.

Finland:

Punkt A: Av alla pensionstagare voro 15.316 män och 12.457 kvinnor. Antalet pensionstagare med full pension var inalles 16.955.

Punkt B: Den fulla pensionen fördelar sig på en grundpension, vars storlek beror på de inbetalade försäkringspremierne, och på en tillaggpension, vilken utbetalas ur statens och kommunernas medel till mindrebedlade pensionstagare. Tillaggpensionens storlek ar beroande på pensionstagarens årsinkomst och hans familjeförhållanden samt på boningsortens dyrhet. Tillaggpensionen var i medeltal 12.252 mk.

Norge:

Det eksisterer ingan alminnelig uføretrygd, men Kommunal uføretrygd var innført i 74 tilfeller. Tallene her er for 1949 med unntak for punkt C's vedkommende hvor tallene gjelder 1948 (1948/49).

Punkt A: Oslo hadde 7617 pensjonister med uføretrygd, 998 ektepar og 5621 enslige (1059 menn og 4562 kvinner).

Punkt B: Størrelsen av stønaden varierer fra kommune til kommune, likeså vilkårene for å få trygd.

Sverige:

Se kommentarerna til tabell 6.

Tab. 8. Enkepension.

(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. PENSJONISTER				
Pensjonister	-	14.379	-	10.755
Pensjonister i % av alle enker	-	5	-	4.1
B. PENSJONENES STÖRRELSE				
Höyeste pensjon.				
Enke	-		-	1.610
Barnetillegg (første barn) ..	-		-	250
Laveste pensjon.				
Enke	-		-	630
Barnetillegg (første barn) ..	-		-	250
C. PENSJONSUTGIFTER (i 1000)	-	326.715		6.531

Til tabell 8.

Danmark:

Der findes ingen særskilt enkepensionsordning i Danmark.

Finland:

Ankepensioner beviljas av offentligträttsliga pensionskassor och understöds-kassor. Vid de förstnämnda kassorna var ankepensionen i medeltal 24.611 mk. De av understöds-kassorna utbetalade änkepensionerna variera betydligt i olika kassor. Pensionen var i genomsnitt 6.619 mk. Därutöver utbetalar folkpensionsanstalten på anhållan premierestitution till avlidnen försäkrads och under första pensionsåret avlidnen pensionstagares änka och restitutionsberättigade bröstarbingar. Under året 1948 utbetalades premierestitution i 6.910 fall, inalles 13,9 milj. mk.

Norge:

Det finnes ingen alminnelig enkepensionering i Norge.

Sverige:

Änkepension utgår till änka, som vid mannens död fyllt 55 år och varit gift med honom i minst 5 år. Den utgår med högst 600 kr. om året jämte i de högre ortsgrupperna bostadstillägg såsom för gift och är i sin helhet beroende av inkomstprövning.

Tab. 9. Ålderdomshjem og pensjonisthjem.
(Utgiftsbeløp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
A. <u>Ålderdomshjem.</u>				
Ålderdomshjem.....	530	16	544	1.386
Plasser.....	12.521	39.185
Pensjonærer.....	11.819	199	15.107	33.801
Gj.sn. driftskostnad pr. plass.	2.706	1.767
B. <u>Pensjonisthjem. (Åldersrentemottakerboliger.)</u>				
Antall leiligheter.....	9.023	-	-	17.033
Herav: 1 værelses leilighet....	6.699	-	-	..
2 værelses leilighet....	2.324	-	-	..
C. <u>Personer i ald.hjem og pensj.hjem</u>				
pr. 1000 av befolkningen 65 år og derover.....	65	o	51	51

Til tabell 9.

Danmark:

Tallene er pr. ultimo 1948.

Finland:

Avser endast de statsunderstödda ålderdomshemmen.

Norge:

Både private og offentlig gamlehjem. Den alt overveiende del er kommunale hjem.

Punkt A: En har ikke tall for gjennomsnittlig driftskostnad pr. plass.

Sverige:

Uppgifterna beträffande ålderdomshemmen härrör från en undersökning som Socialstyrelsen verkställde år 1947 (se Soc.Medd. 1948, nr. 8). Beträffande pensionärshemmen har uppgifter erhållits från Bostadsstyrelsen. Uppgifter om antalet boende i pensionärshemmen finnas icke.

SEKSJON V.

Tab. 10. Offentlige bidrag til mødre og barn.
(Utgiftsbeløp i landenes egen mynt.)

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
<u>BIDRAG TIL MÖDRE I FORBINNELSE MED FØDSEL.</u>				
Mødre som fikk bidrag.....	68.751	92.477	55.500	116.951
Mødre med bidrag i % av alle fødsler.....	79.5	85.5	83.0	92.5
Utgift (i 1000).....	1.503	320.107	9.062	25.880
Gj.sn. utgift pr. mor med bidrag	22	3.461	163	221
<u>ALMINNELIG BARNEBIDRAG.</u>				
Barn under 16 år ved årets utgang.....	1185.000	1185.000	775.000	1633.000
Herav barn som fikk barnebidrag	1150.000	1167.312	400.000	1633.000
Barn med bidrag i % av alle barn under 16 år.....	97	99	52	100
Utgift til barnebidrag (i 1000)	106.000	2103.917	72.000	424.672
Gj.sn. utgift pr. barn med bidrag	92	1.800	180	260
<u>SÆRSKILTE BARNEBIDRAG m.v.</u>				
Barn som fikk bidrag.....	17.497	-	1.945	34.050
Utgift (i 1000).....	6.012	-	2.194	8.376
Gj.sn. utgift pr. barn.....	344	-	1.128	246
<u>FORSKUDDSVIS UTBETALT BARNEBIDRAG.</u>				
Barn som fikk bidrag.....	59.020	-	-	34.321
Utbetalt beløp(i 1000).....	23.351	-	-	6.364
Gj.sn. utbetalt beløp pr. barn.	396	-	-	185
Av fedrene refundert beløp (i 1000).....	10.761	-	-	2.445
Refundert i % av utbetalt beløp	46.1	-	-	38.4

Til tabell 10.

inmark:

Punkt A: Tallene omfatter kalenderåret 1948 og angiver sygekassernes kontante pengehjelp i barselstilfælde. Den omfatter dels 1) i 14 dage før fødslen en daglig pengehjelp afhengig af dagpengeforsikringens størrelse, og dels 2) en hjelp til erhvervsarbejdende kvinder på 3.25 - 5.40 kr. pr. dag i 1948. Ialt blev denne sidste hjelp ydet i 3.750 tilfælde før fødslen og 3.596 tilfælde efter fødslen til et samlet beløp af kr. 1180.000.

Punkt B: Tallene omfatter tidsrummet 1.4.1950 - 31.3.1951, idet der ikke tidligere har vært ydelser af denne art. Lov af 31.3.1950.

Punkt C: Tabellen omfatter bidrag til enkers og enkevæds børns samt forældrelose børn.

Punkt D: Tallene omfatter forskudsvis udbetaling af bidrag såvel til børns født i ægteskab som udenfor ægteskab.

land:

Punkt A: Moderskapsunderstødet.

Punkt B: Det allmänna barnbidraget trädde i kraft i sin nuværende form 1/10 1948. Bidragets storlek var 7200 mk per barn och år. Under tiden 1/10 1947 - 30/9 1948 voro arbetsgivarna dock förpliktade att utbetala direkt åt sina arbetstagare 500 mk per månad för varje av arbetstagaren försörjt barn under 17 år. Dessa bidrag har ej medräknats.

Barnbidraget kompletteras av familjebidraget, som erlægges huvudsakligen in natura och beviljas endast åt mindrebemädlade familjer i allmänhet för vart fjärde och därefter följande barn. Under år 1948 erlades i familjebidrag sammenlagt 511.0 milj. mk för inalles 164.815 barn. Familjebidraget var i genomsnitt 3086 mk per barn.

re:

Punkt A: Gjelder syketrygdens barselstönad som omfatter jordmorhjelp og barselpenger i 6 uker før og 5 uker etter fødsel. I stedet for jordmorhjelp og barselpenger kan det ytes kur og pleie i offentlig fødehem. Dette gjelder for medlem. For biperson ytes kur og pleie i offentlig sykehus i samme tid som for medlem bestemt. I tallene inngår også bidrag til mødre etter lov om forsorg for barn (av 1915). (til 700 mødre ble det utbetalt kr. 265.360.)

Punkt B: Omfatter barnetrygden som ytes fra og med 2. barn. I spesielle tilfeller gis barnetrygd fra og med 1. barn.

Punkt C: Den kommunale morstrygd.

rige:

Punkt A: Hjælp vid barnsbörd utgår i Sverige i tre olika former. Kvinna, som är medlem ur sjukassa, är vid barnsbörd berättigad erhålla moderskaphjælp (125 kr.). För icke medlemmar utgår genom sjukkassan kontant moderskapspenning med 75 kr, dock efter behovsprövning. Omkring 93 % av alla kvinnor komma i åtnjutande av moderskaphjælp eller moderskapspenning. Harutöver utgår en kompletterande hjælp, mödrhjælp, till behövande. Denna utgår med högst 400 kr. och har med varierande belopp (i medeltal ca. 230kr) tilldelats 40 - 50 % av mödrarna. Samtliga dessa tre hjælpformer ha sammanräknats under A.

Punkt B: Allmänna barnbidrag utgå till varje barn under 16 år med 260 kr. per år.

Punkt C: Särskilda barnbidrag utgå till föräldralöse barn samt änkors, f fränskilda kvinnors och invaliders barn. De utgå efter inkomstprövning; maximibeloppet är per barn 420 kr. för föräldralösa barn och 250 kr. för övriga.

Punkt D: Förskott å underhållsbidrag utgår utan behovsprövning. Förskottet kan aldrig överskrida underhållsbidraget och är jämte maximerat till 250 kr. per barn och år.

Tabell 10a.

Lettelser i forsørgelsesbyrden ved alminnelig barnebidrag og barnefradrag ved inntektsbeskattningen 1951/52.

Skattepliktig inntekt kr. årlig.	1 barn			3 barn		
	Barnefradrag kr.	Barne-tilskudd kr.	Ialt kr.	Barnefradrag kr.	Barne-tilskudd kr.	Ialt kr.
2.000 København	54	112	166	93	336	429
Oslo	8	-	8	8	480	488
5.000 København	99	112	211	289	336	625
Oslo	204	-	204	615	442	1.057
10.000 København	136	112	248	472	336	808
Oslo	294	-	294	791	388	1.179
20.000 København	213	84	297	725	252	977
Oslo	1.048	-	1.048	2.420	273	2.693
<u>Landkommunene:</u>						
2.000 Danmark	19	88	107	49	264	313
Norge	63	-	63	230	486	710
5.000 Danmark	65	88	153	180	264	444
Norge	110	-	110	344	394	738
10.000 Danmark	72	88	160	273	264	537
Norge	200	-	200	479	381	860
20.000 Danmark	158	66	224	490	198	688
Norge	948	-	948	1.943	239	2.182

Til tabell 10a.

Danmark:

Barnefradraget ved inkomstbeskattningen er beregnet som differansen mellom skatten for et ektepar med henholdsvis 1 og 3 barn. Der gøres den forudsætning at inkomsten og skatten har vært konstant i en årrekke.

Skattensattelsen for landkommunene er for kommuneskattens vedkommende beregnet på grundlag af gjennomsnittssatsen for 1949/50, da nyere gjennomsnittstal ikke foreligger. For landkommunernes vedkommende er der regnet med gjennomsnittssatser for de rene landkommuner, der anvender ligningsskala.

Finland:

Oppgave foreligger ikke.

Norge:

Barnefradraget ved inntektsbeskattningen er beregnet som differansen mellom skatten for et ektepar uten barn og ektepar med henholdsvis 1 og 3 barn.

For Oslo er nyttet den vedtatte skatteprosent 16,5 og reduksjonstabell J. For laddistrikten er nyttet reduksjonstabell A og skatteprosent 18. Den dårligste reduksjonstabell sammen med skatteprosent 18 var den typiske kombinasjon i 1949/50.

Barnetrygden er oppført med kr. 240,- pr. barn f.o.m. 2.barn. Barnetrygden blir beskattet. Korreksjon for skatten er foretatt.

Den sterke reduksjon i barnetrygden på inntektstrinnet 20.000 skyldes foruten progresjonen i statsskatten, tilleggs-skatten til kommunen.

Sverige:

Barnavdraget i den statlige beskattningen har forsvunnet f.o.m. 1948, når de almene barnbidragen infördes.

Tab. 11. Offentlig understøttede barnekrybber,
barnehever m.v.

	Denmark	Finland	Norge	Sverige
A. <u>BARNEKRYBBER, VOGGESTUER (0-2år).</u>				
Institusjoner.....	79	64	7	139
Plasser.....	2.665	1.537
Gj.sn. antall barn i året.....	2.423	1.775	169	..
B. <u>BARNEHAVER (2-6 år).</u>				
Institusjoner.....	408	152	154	532
Plasser.....	19.745	22.669
Gj.sn. antall barn i året.....	17.630	10.236	5.015	..
C. <u>INSTITUSJONER FOR FRITIDSSYSEL-</u> <u>SETTING AV SKOLEBARN (7-14 år).</u>				
Institusjoner.....	101	11	150	105
Plasser.....	6.000	2.334
Gj.sn. antall barn i året.....	5.029	640	12.000	..

Til tabell 11.

Denmark:

Punkt A, B og C - henholdsvis 22, 40 og 27 av de anførte institusjoner var led i flerleddede institusjoner.

Norge:

Punkt C: Omfatter såkalte arbeidsstuer. Her lærer barn i skolealderen søm, snekkerfag og andre ferdigheter.

Sverige:

Uppgifterne ha erhallits från socialstyrelsens barnavårdsbyrå. Statistik över genomsnittliga antalet barn på vederbörande institutioner finns icke.

Tab. 12. Feriekolonier med offentlig tilskudd,
frie feriereiser og frie skolemåltider.
 (Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

	Denmark	Finland	Norge	Sverige
A. <u>FERIEKOLONIER (m/off. tilskudd).</u>				
Kolonier.....	-	97	55	415
Barn som var på koloni.....	-	8.857	5.000	28.000
Gj.sn. oppholdstid.....	-	-	ca.6uker	44 dager
Offentlig tilskudd (i 1000).....	-	8.893	984	706
B. <u>FRIE FERIEREISER. (minst 2 ukers ferie)</u>				
Barn som fikk frie reiser.....	116.306	8.857	-	67.308
Utgift (i 1000).....	2.064	1.514	-	2.514
C. <u>FRIE SKOLEMÅLTIDER.</u>				
Barn i skolepliktig alder.....	433.050	581.480	300.000	555.011
Barn som deltok i skolemåltidene	64.550	448.942	33.700	262.444
Barn som deltok i skolemåltidene i % av barn i skolepliktig alder	14.9	77.2	11.2	47.3
Utgift (i 1000).....	8.065	815.738	3.366	31.621
Gj.sn. utgift pr. barn som deltok i skolemåltidene.....	125	1.817	110	120

Til tabell 12.

Denmark:

Punkt A: Oplysninger foreligger ikke, men vil muligvis kunne fremskaffes til etteråret.

Punkt B: Kun reiser i forbindelse med minst 8 dages ferie er medtaget. Oplysningerne refererer sig til kalenderåret 1949.

Punkt C: Tallet for børn i skolepliktig alder er pr. 1.1.1949. Tal for kommuner, der ikke har egentlig skolebespisning, men foretager uddeling av melk og som efter den dælgeldende lovgivning ikke kunne få refusion fra staten for deres udgifter, er ikke medregnet i de anførte beløb.

Finland:

Punkt B: De fria ferieresorna avser endast resor til och från feriekolonin.

Punkt C: Skolebarnsbespisningen är obligatorisk i alla folkskolor i hela landet. I utgifterna ingå även övriga kostnader för folkskolbarnens socialvård.

Norge:

Punkt C: Dessuten fikk 72.000 barn melk og/eller tran.

Tab. 13. Det offentlige barne- og ungdomsvern.

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
I. B E S T A N D.				
A. <u>BARN OG UNGDOM UNDER TILSYN I FAMILIE P.G.A. FORELDRENE'S ELLER BARNAS FORHOLD.</u>				
1. I egen familie $\frac{1}{2}$	20.270	5.057
2. Anbragt i annen familie ..	11.066	7.713	..	44.565
B. <u>BARN OG UNGDOM I GODKJENTE INSTITUSJONER.</u>				
1. <u>Opptagelseshjem.</u>				
Institusjoner	97		-	173
Plasser	2.863		-	4.085
Gj.sn. antall barn i året	2.892	201	-	..
2. <u>Andre barnehjem.</u>		5.807 4.648		
Institusjoner	186		172	58
Plasser	4.767		..	946
Gj.sn. antall barn i året	5.050		4.068	..
3. <u>Skolehjem.</u>				
Institusjoner	8		11	5
Plasser	478		510	184
Gj.sn. antall barn i året	457	24	410	161
4. <u>Ungdomshjem.</u>		1.685 1.666		
Institusjoner	38		14	28
Plasser	1.314		..	1.206
Gj.sn. antall barn i året	1.201		367	..
1-4. <u>Suntlige hjem.</u>				
Institusjoner	329	225	197	264
Plasser	9.422	7.492	..	6.421
Gj.sn. antall barn i året	9.600	6.314	4.845	..
II. <u>TILGANG I ÅRET.</u>				
1. Barn satt under tilsyn i egen familie p.gr.av foreldrenes eller barnas forhold 1)	1.830
2. Barn fjernet fra familien	1.768	8.788

1) Ikke barn født utenfor ekteskap o. likn. som automatisk er under tilsyn.

Til tabell 13.

Sverige:

Punkt I A.2. Av dessa äro 17395 omhändertagna av barnevårdsnämnd.

Punkt I B.3. Skolhem för psykopatiska och nervöse barn.

Punkt II 2. Antal barn och ungdomar som under året blivit omhändertagna av barnevårdsnämnd och placerats antingen i fosterhem, barnhem eller annan anstalt.

Tab. 14. Husmorvikarer.

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Husmorvikarer (æodkjente	2.550	..	900	2.371
Husmorvikarer pr. 10.000	6,3	..	2,8	3,4

Tab. 15. Frie husmorreiser.

(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

Husmödre som har fått frie ferie- reiser	-	-	-	42.000
Utgift (i 1.000)	-	-	-	1.468
Gj.sn.utgift pr. husmor	-	-	-	35

Tab. 16. Bosettingslån.

(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

<u>A. Utestående lån (31/12).</u>				
Antall lån	-	19.000	-	60.900
Totalt lånebelöp (i 1.000)	-	305.000	-	44.200
<u>B. Gitte lån i året.</u>				
Antall lån, gitt i året	-	3.842	-	10.100
Lånebelöp (i 1.000)	-	100.300	-	15.800
Gj.sn. lånebelöp pr. lån	-	26.106	-	1.560

Tab. 17. Husleietilskudd til barnerike familier.

(Utgiftsbelöp i landenes egen mynt.)

Familier med husleietilskudd i:				
Eget hus	756	9		15.400
Leiligheter	9.490	688	2.000	16.500
Utgift(i 1.000):				
Eget hus	118			
Leiligheter	3.899	11.941	..	15.515
Gj.sn. årlig husleietilskudd pr. familie i:				
Eget hus	156			
Leiligheter	411	17.150	250	493

Til tabellene 14, 15, 16 og 17.

Danmark:

- Tab. 14: Ifølge lov af 1/10 1949. Tallene er pr. 31/3 1950.
- Tab. 15: Ingen lovgivning om frie husmorrejser i Danmark.
- Tab. 16: Ingen lovgivning om bosætningslån i Danmark.
- Tab. 17: Tallene omfatter tidsrummet 1/4 1949 - 31/3 1950.

Finland:

- Tab. 14: Uppgifter om hemvårdarinnor saknas tillsvidare.
- Tab. 115: Fria resor för husmödrar förekommer inte. Däremot finns det statsunderstödda sommarkolonier för hösmödrar.

Norge:

- Tab. 14: Pr. 1. januar 1950 hadde 55 % av landkommunene og 66 % av bykommunene innført husmorvikarordningen.
- Tab. 15: Helt frie husmorreiser har vi ikke. Men Statens Feriefond yter tilskudd til Norsk Folkehjelps husmorferier. I 1950 fikk 1300 husmödre et tilskudd fra fondet på kr. 50,- hver.

Sverige:

- Tab. 14: Uppgifter från Socialstyrelsens hemhjälpavdelning.
- Tab. 15: - " - " Socialstyrelsens barnvårdsbyrå.
- Tab. 16: - " - " Riksbanken.
- Tab. 17: - " - " Bostadsstyrelsen.